

Projekt z dnia 28 września 2018 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2018 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków

Na podstawie art. 43k § 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, 1010 i 1387) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków (Dz. U. poz. 1692) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

**Opracowano pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departament Legislacyjnego Prawa Karnego

Wojciech Uliński

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości z dnia
2018 r. (poz.)

POUCZENIE O PRZYSŁUGUJĄCYCH SKAZANEMU PRAWACH I CIAŻĄCYCH NA
NIM OBOWIĄZKACH ZWIĄZANYCH Z DOZOREM ELEKTRONICZNYM, JAK
RÓWNIEŻ O KONSEKWENCJACH NARUSZENIA TYCH OBOWIĄZKÓW

Przysługujące skazanemu¹⁾ prawa związane z dozorem elektronicznym:

1. Prawo do złożenia wniosku o zmianę miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego. Zmiana taka jest możliwa tylko w przypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami i jest dokonywana przez sąd penitencjarny (art. 43o § 1)²⁾.

2. Prawo do złożenia wniosku o zmianę przedziałów czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo oddalenia się ze wskazanego miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego. Zmiana taka jest możliwa tylko w uzasadnionych przypadkach i jest dokonywana przez sąd penitencjarny (art. 43o § 3), a gdy niezbędne jest szybkie dokonanie zmiany, może jej dokonać sądowy kurator zawodowy (art. 43o § 4).

3. Prawo do opuszczenia, po uzyskaniu zezwolenia sądowego kuratora zawodowego, miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni, w miarę potrzeby w asyście osoby najbliższej lub osoby godnej zaufania. Zgodę taką można wydać tylko w przypadkach szczególnie ważnych dla skazanego, uzasadnionych względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi (art. 43p § 1). Zezwolenie może zostać cofnięte, jeżeli po jego udzieleniu pojawiły się informacje lub okoliczności uzasadniające obawę, że skazany w okresie zezwolenia może naruszyć porządek prawny (art. 43p § 2). W przypadku cofnięcia takiego zezwolenia ponowne zezwolenie nie może zostać udzielone (art. 43p § 3).

4. Prawo do złożenia wniosku o zarządzenie przez sąd penitencjarny przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego. Wydanie przez sąd takiego zarządzenia jest możliwe, jeżeli przemawiają za tym ważne względy zdrowotne lub osobiste (art. 43q § 1). Jeżeli skazany nie korzysta z przerwy zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco narusza porządek prawny, przerwa może zostać odwołana (art. 43q § 3).

¹⁾ Ilekroć w pouczeniu jest mowa o skazanym, należy przez to rozumieć również sprawcę, wobec którego orzeczono środek zabezpieczający połączony z dozorem elektronicznym (art. 43a § 2 pkt 2).

²⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, 1010 i 1387).

5. Prawo do złożenia wniosku do sądu lub do sądowego kuratora zawodowego o wyrażenie zgody na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego, rejestratora przenośnego, lub usunięcie nadajnika lub nadajnika z funkcją lokalizacji GPS. Zgoda taka może być wyrażona tylko w przypadku niecierpiącym zwłoki, z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego (art. 43r § 1).

6. Prawo do złożenia zażalenia do sądu na sposób przeprowadzenia przez podmiot dozoru kontroli środków technicznych (art. 43v § 6).

Skazany ma obowiązek:

- 1) zgłosić podmiotowi dozoru w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd, gotowość do instalacji środków technicznych (art. 43m § 1);
- 2) umożliwić założenie nadajnika lub zainstalowanie rejestratora (art. 43zaa § 1 pkt 1);
- 3) nieprzerwanie nosić nadajnik (art. 43n § 1 pkt 1);
- 4) przestrzegać porządku prawnego, w tym przestrzegać przepisów regulujących wykonanie środków karnych, środków kompensacyjnych i przepadku (art. 43zaa § 1 pkt 2);
- 5) wykonywać nałożone na niego obowiązki, w tym związane z dozorem elektronicznym (art. 43zaa § 1 pkt 2);
- 6) dbać o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną (art. 43n § 1 pkt 2);
- 7) udostępniać podmiotowi dozoru powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomość stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie (art. 43n § 1 pkt 3);
- 8) udzielać prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiać się na wezwania sędziego i kuratora (art. 43n § 1 pkt 4).

Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, ma ponadto obowiązek:

- 1) pozostawać we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie (art. 43n § 2 pkt 1);
- 2) odbierać połączenia przychodzące do rejestratora stacjonarnego (art. 43n § 2 pkt 2);
- 3) umożliwić sądowemu kuratorowi zawodowemu wejście do mieszkania lub na nieruchomość, gdzie zainstalowano rejestrator (art. 43n § 2 pkt 3);
- 4) udzielać osobom upoważnionym (prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania), na ich żądanie, wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków również przy użyciu rejestratora stacjonarnego (art. 43n § 2 pkt 4).

Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, ma ponadto obowiązek:

- 1) nieprzerwanie nosić rejestrator przenośny (art. 43n § 3 pkt 1);
- 2) odbierać połączenia przychodzące do rejestratora przenośnego (art. 43n § 3 pkt 2);
- 3) udzielać osobom upoważnionym (prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania), na ich żądanie, wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków, również przy użyciu rejestratora przenośnego.

Konsekwencje naruszenia przez skazanego obowiązków:

1. Sąd penitencjarny uchyla zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli skazany:

- 1) nie zachowa wyznaczonego terminu na zgłoszenie upoważnionemu podmiotowi dozoru gotowości do instalacji środków technicznych albo uchyla się od niezwłocznego zainstalowania przez podmiot dozoru rejestratora lub od założenia nadajnika (art. 43zaa § 1 pkt 1);
- 2) odbywając karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, naruszył porządek prawny, w szczególności popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, lub uchyla się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków, orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku (art. 43zaa § 1 pkt 2);

- 3) nie będzie korzystał z przerwy w wykonywaniu kary zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco naruszy porządek prawny, w związku z czym przerwa ta zostanie przez sąd odwołana (art. 43zaa § 1 pkt 3, art. 43q § 3);
- 4) w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego został osadzony w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania lub wykonaniem kary w innej sprawie (art. 43zaa § 1 pkt 4).

Od uchylecia zezwolenia można odstąpić w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.

2. Sąd penitencjarny może uchylić zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli skazany, korzystający za zgodą sądowego kuratora zawodowego z możliwości opuszczenia miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego, nie powróci na to miejsce w wyznaczonym terminie (art. 43zab).

3. W razie uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego sąd penitencjarny poleci doprowadzić skazanego do zakładu karnego.

4. W razie uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ponowne udzielenie zezwolenia na odbycie kary w tym systemie jest niedopuszczalne w tej samej sprawie (art. 43zae).

5. Niedopełnienie przez skazanego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym oraz utrudnianie odinstalowania środków technicznych podmiotowi dozoru, które spowodowało, że podmiot dozoru zażądał pomocy Policji, prowadzi do obciążenia skazanego kosztami tej pomocy (art. 43u § 3).

6. W razie umyślnego dopuszczenia do zniszczenia, uszkodzenia, uczynienia niezdatnym do użytku nadajnika, nadajnika z funkcją lokalizacji GPS, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego sąd może nałożyć na skazanego opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozoru (art. 43s § 1). Czyn taki jest jednocześnie wykroczeniem zagrożonym karą aresztu, ograniczenia wolności albo karą grzywny (art. 66a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 618 i 911)).

7. Jeżeli skazany udaremnia lub utrudnia kontrolowanie w systemie dozoru elektronicznego orzeczonego wobec niego w związku z zakazem wstępu na imprezę masową obowiązku przebywania w miejscu stałego pobytu lub obowiązku stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub w innym miejscu w czasie trwania imprezy masowej, podlega

grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 244a § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600)).

8. Jeżeli skazany nie stosuje się do określonych w ustawie obowiązków związanych z orzecznym wobec niego środkiem zabezpieczającym (w tym w postaci elektronicznej kontroli miejsca pobytu), podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 244b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny).

Potwierdzam otrzymanie pouczenia:

.....

(data, podpis)

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciężących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków wynika z nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, z późn. zm.), zwanej dalej „k.k.w.”, dokonanej ustawą z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy i ustawy o Służbie Więziennej (Dz. U. poz. 1010).

W art. 43n § 3 k.k.w. wskazana nowelizacja nałożyła na skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, dodatkowe obowiązki. W dotychczasowym załączniku do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciężących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków (Dz. U. poz. 1692) brak było szczególnego pouczenia dla skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, na wzór takiego samego pouczenia dla skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny. W konsekwencji należało uzupełnić załącznik o tożsame pouczenie skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy.

Dodatkowo projekt precyzuje kwestie związane ze środkami technicznymi służącymi do wykonywania dozoru elektronicznego, uzupełniając ich zbiór o rejestrator przenośny i nadajnik z funkcją lokalizacji GPS (ust. 5 Pouczenia o prawach skazanego związanych z dozorem elektronicznym, ust. 1 pkt 1 i ust. 6 Pouczenia o konsekwencjach naruszenia przez skazanego obowiązków).

Z uwagi na zakończenie umowy na wykonywanie dozoru elektronicznego z dotychczasowym podmiotem dozoru (prywatnym konsorcjum) i powierzeniem wykonywania tego dozoru Służbie Więziennej, jako jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, celem bezzwłocznego faktycznego wykonywania przez SW obowiązków podmiotu dozoru, proponuje się aby projektowanego rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych – prawo karne”.

Projekt nie był przedstawiany właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień.

<p>Nazwa projektu: Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków</p> <p>Organ odpowiedzialny Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Pan Marcin Warchoń – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: 1. Marcin Kowal – naczelnik Wydziału Prawa Karnego Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, tel. 52-12-791 2. Bartosz Jakubowski – główny specjalista – sędzia, Wydział Prawa Karnego Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, tel. 52-12-840, batosz.jakubowski@ms.gov.pl 3. Monika Walewska – główny specjalista ds. legislacji, Wydział Prawa Karnego Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, tel. 52-12-343, monika.walewska@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10.10.2018 r.</p> <p>Źródło: art. 43k § 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 652, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych: B420</p>
--	---

I N F O R M A C J E

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedmiotowy projekt stanowi wykonanie upoważnienia, zawartego w art. 43k § 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks karny wykonawczy* (Dz.U. z 2018 r., poz. 652, 1010, 1387, dalej: k.k.w.). Zgodnie z tym przepisem, Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór pisemnego pouczenia skazanego o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków, które należy doręczyć po ogłoszeniu lub przy doręczeniu postanowienia o rozpoczęciu dozoru elektronicznego albo postanowienia o udzieleniu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, mając na względzie konieczność zrozumienia pouczenia także przez osoby niekorzystające z pomocy obrońcy.

Nowelizacja art. 43n § 3 k.k.w. dokonana ustawą z dnia 12 kwietnia 2018 r. *o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy i ustawy o Służbie Więziennej* (Dz.U., poz. 1010) nałożyła na skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, dodatkowe obowiązki. W dotychczasowym załączniku do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. *w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków* (Dz.U., poz. 1692) brak było szczególnego pouczenia dla skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, na wzór pouczenia stosowanego wobec osób objętych dozorem stacjonarnym.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do zmiany przedmiotowego rozporządzenia, poprzez uzupełnienie załącznika o tożsame pouczenie skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, na wzór pouczenia stosowanego, wobec osób objętych dozorem stacjonarnym.

Dodatkowo projekt precyzuje kwestie, związane ze środkami technicznymi, służącymi do wykonywania dozoru elektronicznego, uzupełniając ich zbiór o rejestrator przenośny i nadajnik z funkcją lokalizacji GPS (ust. 5 Pouczenia o prawach skazanego związanych z dozorem elektronicznym, ust. 1 pkt 1 i ust. 6 Pouczenia o kon-

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz:</p> <p>Przyjęcie projektowanych rozwiązań ma charakter wykonawczy w stosunku do uchwalonych nadrzędnych aktów prawnych w tym zakresie i jest podyktowane koniecznością zachowania spójności systemu prawnego.</p>	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się wejścia w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	